

233. Tôi nghe như vầy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Vào giữa đêm, có vị trời với hào quang rực rỡ khác thường chiếu sáng cả khu Kỳ viê, đến gặp Đức Phật, ngồi qua một bên, nói kệ:

*Trong những loài hai chân
Giòng Sát-lợi hơn hết
Trong các loài bốn chân
Bò là loài hơn hết
Trong các hạng thê thiếp
Đồng nữ là hơn hết
Trong các hàng con cháu
Trưởng tử là hơn hết.*

Đức Phật nói kệ đáp:

*Trong loài hai chân, Phật tối thắng
Các loại bốn chân, xe hơn hết
Trong số thê thiếp, trinh nữ hơn
Hiếu tử hơn hết, trên con cháu.*

Vị trời nói kệ khen:

*Tử xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hận ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

234. Tôi nghe như vầy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Vào giữa đêm, có vị trời với hào quang rực rỡ khác thường chiếu sáng cả khu Kỳ viênn, đến gặp Đức Phật, ngồi qua một bên, nói kệ:

*Vật sống nào là hơn
Vật nào vào đất hơn
Hạt giống nào là hơn
Gieo giống ai nào hơn?*

Có vị trời, trước đây là người làm ruộng, nói kệ:

*Lúa mạ mọc là hơn
Hạt giống vào đất hơn
Giúp đỡ cày và bò
Người gieo giống là hơn.*

Vị trời kia nói với vị trời này:

–Tôi không hỏi ông, chỉ muốn hỏi Phật.

Vị ấy nói kệ:

*Vật sống nào là hơn
Vật nào vào đất hơn
Hạt giống nào là hơn
Gieo giống ai nào hơn?*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Minh là mạ tối thắng
Diệt vô minh là thắng
Thân cận cúng dường Phật
Gieo giống tăng tối thắng.*

Vị trời nói kệ khen:

*Tử xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hận ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

235. Tôi nghe như vầy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Vào giữa đêm, có vị trời với hào quang rực rỡ khác thường chiếu sáng cả khu Kỳ viê, đến gặp Đức Phật, ngồi qua một bên, nói kệ:

*Cái gì sanh thế gian
Những gì được hòa hợp
Bao nhiêu ái sanh hữu
Cái gì khổ thế gian?*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Sáu ái sanh thế gian
Hòa hợp do sáu xúc
Sáu ái phát sanh nghiệp
Sáu căn sanh các khổ.*

Vị trời nói kệ khen:

*Từ xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hận ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

236. Tôi nghe như vầy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, thuộc nước Xá-vệ.

Vào giữa đêm, có vị trời với hào quang rực rỡ khác thường chiếu sáng cả khu Kỳ viê, đến gặp Đức Phật, ngồi qua một bên, nói kệ:

*Ai mang thế gian đi
Cái gì là khổ não
Nhờ vào một pháp gì
Thế gian được tự tại?*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Ý đưa đến các nẻo
Ý làm khổ thế gian
Ý chính là một pháp
Làm thế gian tự tại.*

Vị trời nói kệ tán thán:

*Từ xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hận ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

237. Tôi nghe như vầy:

Một thời... như trên... nói kệ:

*Vật gì trói thế gian
Làm sao được giải thoát
Đoạn trừ những pháp nào
Chứng đắc đến Niết-bàn?*

Thế Tôn nói kệ:

*Dục trói buộc thế gian
Bỏ dục đạt giải thoát
Cắt đứt được dây ái
Gọi là đắc Niết-bàn.*

Vị trời nói kệ:

*Từ xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hận ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

238. Tôi nghe như vầy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc. Vị trời nói kệ:

*Vật gì trùm thế gian
Vật gì hay bao vây
Vật gì trói chúng sanh
Cái gì tạo thế gian?*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Già bao trùm thế gian
Chết vây quanh đời sống
Ái trói buộc thế gian
Pháp xây dựng thế gian.*

Vị trời nói kệ:

*Từ xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hận ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

239. Tôi nghe như vậy:

Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà... như trên... vị trời nói kệ:

*Vật gì mê thế gian
Vật gì hòa với nghiệp
Gì ô nhiễm chúng sanh
Cái gì dựng làm cờ?*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Vô minh mê thế gian
Ái ngã hòa với nghiệp
Sân ô nhiễm chúng sanh
Ngã mạn dựng nên cờ.*

Vị trời lại nói kệ hỏi:

*Ai không bị ngăn che
Ai đoạn trừ được dục
Ai ra khỏi ô nhiễm
Ai hạ được cờ mạn?*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Phật không bị ngăn che
Chánh trí đắc giải thoát
Ngài không còn ngăn che
Đoạn trừ hết ái kết
Vượt ra khỏi trần cầu
Phá gãy cờ ngã mạn.*

Vị trời nói kệ khen:

*Từ xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hận ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

240. Tôi nghe như vầy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà, ...như trên..., vị trời nói kệ:

*Tài sản nào hơn hết
Tu hành hạnh thiện nào
Được quả báo an lạc
Vị ngọt nào tối thắng
Trong các loại thọ mạng
Thọ mạng nào tối thắng?*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Trong các loại tài sản
Tín tài là hơn hết
Tu hành là chánh pháp
Được kết quả an lạc
Trong các loại quả ngọt
Nói thật là ngọt nhất
Trong các loại thọ mạng
Tuệ mạng là tối thắng.*

Vị trời nói kệ:

*Tù xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hận ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

241. Tôi nghe như vầy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà, ... như trên..., vị trời nói kệ:

*Sống trong đường sanh tử
Người bạn thân là ai
Ai là người dạy bảo
Hướng đến đường Niết-bàn
Tỳ-kheo vui pháp nào
Đoạn trừ được kết phược?*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Trong các đường sanh tử
Lòng tin là bạn thân
Trí tuệ là thầy dạy
Người ưa thích Niết-bàn
Đoạn các triền, kết sủ
Đúng tên là Tỳ-kheo.*

Vị trời nói kệ khen:

*Tù xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hận ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

242. Tôi nghe như vầy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà, ... như trên..., vị trời nói kệ:

*Thiện gì đến tận già
Thiện gì an trú nhất
Vật báu gì đứng đầu
Vật gì giặc không cướp?*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Trí giới thiện đến già
Lòng tin an trú nhất
Trí tuệ hơn vật báu
Phước đức giặc không cướp.*

Vị trời nói kệ khen:

*Từ xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hận ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

243. Tôi nghe như vầy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà, ... như trên..., vị trời nói kệ:

*Chúng sanh do ai sanh
Thường mong cầu những gì
Tại sao trong sanh tử
Lưu chuyền không giải thoát?*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Chúng sanh do ái sanh
Ý mong cầu các trần
Tất cả loài hữu tình
Luân chuyền trong sanh tử*

*Thường thợ các khổ não
Làm sao mà giải thoát.*

Vị trời nói kệ:

*Từ xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hận ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

244. Tôi nghe như vầy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà, ... như trên..., vị trời nói kệ:

*Chúng sanh do đâu sanh
Tại sao thường tìm cầu
Luân chuyển trong sanh tử
Cái gì làm sợ hãi?*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Chúng sanh do ái sanh
Tâm ý chạy không ngừng
Chúng sanh trong sanh tử
Khổ làm lo sợ nhất.*

Vị trời nói kệ:

*Từ xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hận ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

245. Tôi nghe như vầy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà, ... như trên..., vị trời nói kệ:

*Chúng sanh do ai sanh
Cái gì thường tìm cầu
Sanh tử thường luân chuyển
Cái gì đáng sợ nhất?*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Ái sanh ra chúng sanh
Ý theo các thứ trần
Chúng sanh trong sanh tử
Nghiệp là đáng sợ nhất.*

Vị trời nói kệ:

*Tù xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hận ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

246. Tôi nghe như vầy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà, ... như trên..., vị trời nói kệ:

*Cái gì là phi đạo
Vật gì ngày đêm trôi
Ai làm bẩn phạm hạnh
Ai nã̄o hại thế gian
Thế nào là nước tắm
Mà không cần dùng nước
Cầu mong Phật Thế Tôn
Giảng giải cho con rõ?*

Thế Tôn nói kệ đáp:

*Dục gọi là phi đạo
Mạng người ngày đêm trôi
Nữ làm ố phạm hạnh
Và nã̄o hại thế gian*

*Người chuyên tu phạm hạnh
Trong sạch hơn cả nước.*

Vị trời nói kệ khen:

*Từ xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Đứt bỏ hẳn ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

247. Tôi nghe như vầy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà, ... như trên..., vị trời nói kệ:

*Vật gì đứng hàng đầu
Hơn hết trong các vật
Cái gì ở khắp nơi
Được tôn là tối thượng
Có một loại pháp gì
Tự tại trong thế gian.*

Thế Tôn nói kệ:

*Trong các vật thế gian
Bốn uẩn, danh hơn hết
Danh uẩn ở nơi nào
Cũng đều là tối thượng
Một pháp bốn uẩn danh
Tự tại trong thế gian.*

Vị trời nói kệ khen:

*Từ xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Đứt bỏ hẳn ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

248. Tôi nghe như vầy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà, ... như trên..., vị trời nói kệ:

*Bắt đâu kệ là gì
Và phân biệt bằng gì
Kệ y cứ vào đâu
Và lấy gì làm thể?*

Thế Tôn đáp:

*Ý muốn sanh ra kệ
Kệ phân biệt bằng chữ
Kệ y vào danh từ
Lấy văn chương làm thể.*

Vị trời nói kệ:

*Tù xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Dứt bỏ hận ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

249. Tôi nghe như vầy:

Một thời, Đức Phật ở tại khu lâm viên Kỳ-đà, ... như trên..., vị trời nói kệ:

*Làm sao biết xe vua
Làm sao biết được lửa
Nhờ đâu biết quốc gia
Làm sao biết người nữ.*

Thế Tôn đáp:

*Nhờ cờ biết xe vua
Thấy khói biết có lửa
Nhờ vua biết quốc gia
Nhờ chồng biết phụ nữ.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Vị trời nói kệ khen:

*Tù xưa đã từng thấy
Bà-la-môn Niết-bàn
Đứt bỏ hận ghét, sợ
Vượt qua ái thế gian.*

Vị trời nói kệ xong, hoan hỷ từ giã.

M

Kệ tóm lược:

*Tín và thứ hai và chí lão
Các loại sanh thế gian
Phi đạo, tối thương thắng
Kệ lấy gì làm đầu
Biết xe, đó là mười.*

□